

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

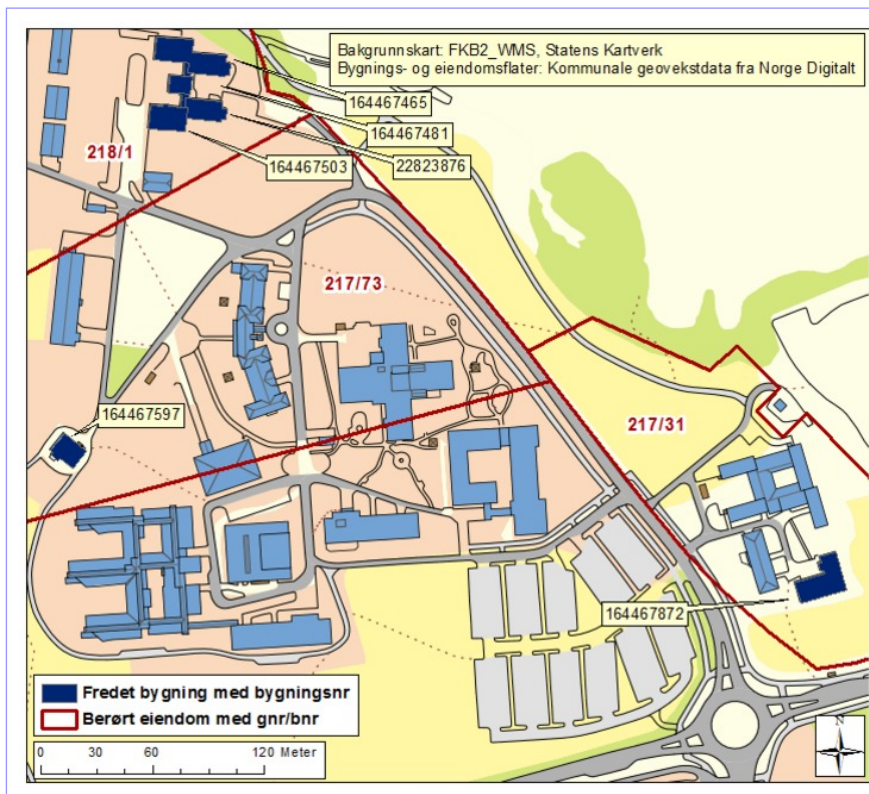
FARET

Kommune:
806/Skien

Gnr/bnr:
218/1
217/73
217/31

AskeladdenID:
148692

Referanse til landsverneplan:
Kompleks 9900086

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• B10 Radesykehuset	1820 - 1828	164467465, 164467481, 164467503, 22823876	218/1	Eksteriør/Interiør
• B11 Kvinnekoloni	1909	164467597	217/73	Eksteriør
• B25 Hans Cappelens Minde	1925	164467872	217/31	Eksteriør

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

Fredning kompleks

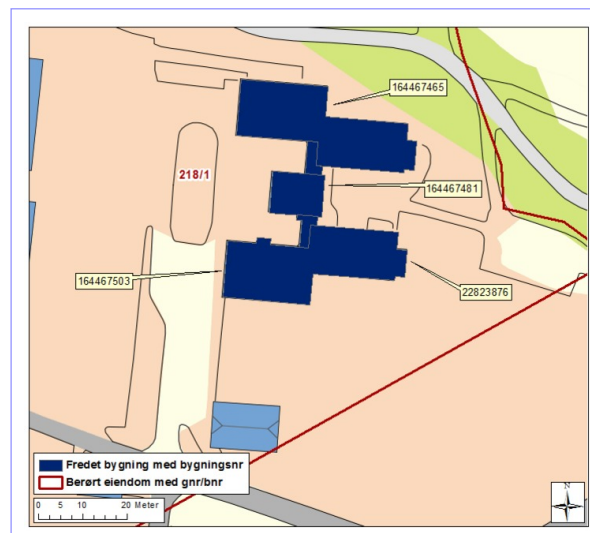
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene som nevnt ovenfor.
- Formål:** Fredningen skal sikre et utvalg bygninger fra flere faser av sykehusets historie. Fredningen skal videre sikre bygningenes arkitektoniske uttrykk samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget.
- Begrunnelse:** Komplekset har som helhet stor arkitektur- og helsehistorisk betydning som eksempel på opprinnelig radesykehus fra omkring 1830, som representativt eksempel på regionalt psykiatrisk sykehus fra tiden kort etter 1900 og med eksempel på mindre institusjonsbygg for barn/ barnehjem fra 1920-tallet. Faret har med mer enn 175 års sammenhengende sykehus- og institusjonshistorie betydelig spennvidde innenfor helse- og sosialhistorien. Virksomheten er for en del lokalisert i opprinnelig bygningsmasse og representerer slik et helt unikt historisk lengdesnitt innen den offentlige spesialisthelsetjenesten. Anlegget representerer som helhet viktige miljøverdier med sin sammensatte bygningsmasse.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

B10 RADESYKEHUSET

Bygningsnr:	164467465, 164467481, 164467503, 22823876
Gnr/bnr:	218/1
Oppført:	1820 - 1828
AskeladdenID:	148692-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900921 Kompleks 9900086

Fredning bygning

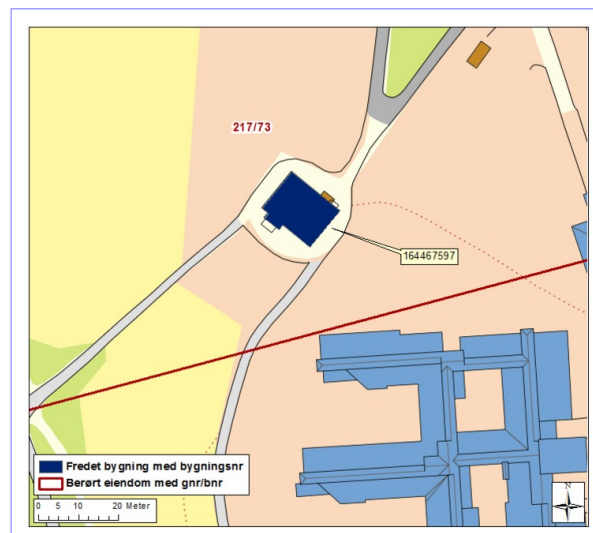
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet er å sikre bygningen som arkitektur- og helsehistorisk viktig eksempel på sykehusbygg fra første halvdel av 1800-tallet med senere endringer og ombygginger. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredning av interiør er å opprettholde gjenværende deler av opprinnelig rominndeling med bygningsdeler, samt bevarte overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer.
- Begrunnelse:** Bygningen er et viktig eksempel på sykehusanlegg fra første halvdel av 1800-tallet. Sykehusbygningen har en kontinuerlig historie innen helsevesenet først som radesykehus, deretter allment sykehus, før det ble psykiatrisk sykehus i 1909. Bygningen er antakelig den eldste formålbygde sykehusbygning i bruk innenfor spesialhelsetjenesten i Norge. Av særlig betydning er de sammensatte bygningsvolumene som følge av tilpasning av eldre bebyggelse til offentlig formål. Bygningen domineres av utformingen etter ombyggingen i 1828-30. Senere endringer innordner seg formspråk, dimensjoner og materialbruk og gir anlegget et sammensatt preg med godt leselig historisk utvikling.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

B11 KVINNEKOLONI

Bygningsnr:	164467597
Gnr/bnr:	217/73
Oppført:	1909
AskeladdenID:	148692-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900896 Kompleks 9900086

Fredning bygning

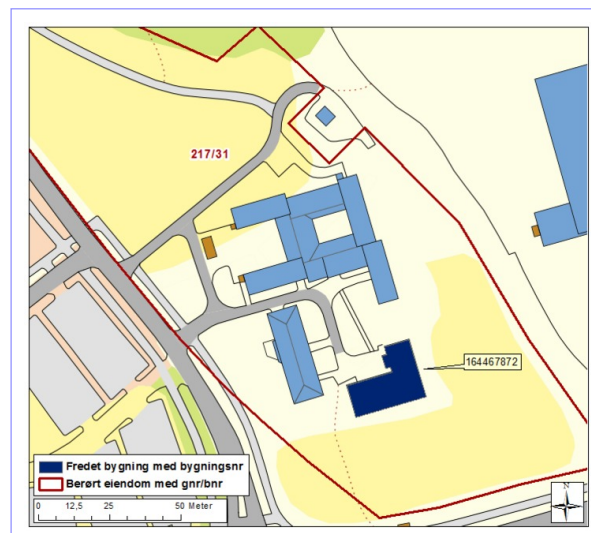
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
- Formål:** Formålet er å bevare bygningen som arkitektur- og helsehistorisk viktig eksempel på kolonibygget ved psykiatrisk sykehus fra første del av 20. århundre. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Dagavdelingen er et typisk og godt bevart eksempel på kolonibygget ved psykiatriske sykehus i første del av 1900-tallet. Bygningen er samtidig med og tegnet av samme arkitekt som hovedbygget og speiler periodens behandlingsformer med lukket avdeling for urolige og kolonibygget for rolige og arbeidsføre. Materialbruk og størrelse står som kontrast til hovedbygget. Utførelse og materialbehandling vitner om høy kvalitet og bevisst formgivning.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

B25 HANS CAPPELENS MINDE - Ulefossv. 52

Bygningsnr:	164467872
Gnr/bnr:	217/31
Oppført:	1925
AskeladdenID:	148692-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900883 Kompleks 9900086

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
- Formål:** Formålet er å bevare bygningen som sosialhistorisk viktig eksempel på barnehjemsbygg fra første halvdel av 1900-tallet. Fredningen skal sikre bygningens arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Bygningen er viktig eksempel på en barneinstitusjon fra perioden. Materialbehandling og utførelse er tidstypisk med bevisst formgivning. Bygningen utgjør et vesentlig element i det totale miljøet. Som tidligere barnehjem styrker bygningen verdien av sykehuset som et anlegg med betydelig tidsdybde og spennvidde innenfor helse- og sosialhistorie.